

קול קורא למחקר הערכה מיזם רבדים + בבתי הספר היסודיים

הקדמה ורקע למיזם רבדים+

מיזם "רבדים+" פותח על ידי קרן רש"י והעמותה לתפנית בחינוך, מיסודה של קרן רש"י, במטרה להטיב ולחולל שינוי משמעותי במצבם של בתי ספר יסודיים בפריפריה החברתית גאוגרפית ומסומנים כבתי ספר "אדומים". בתי ספר אלו מוגדרים כבעלי אוכלוסייה מוחלשת (מדד טיפוח 7 ומעלה) וכתת משיגים בבחינות המיצ"ב ובאקלים החברתי-חינוכי שלהם. בישראל היום, נמנים כ- 400 בתי ספר יסודיים המוגדרים מוחלשים מאוד ("אדומים") מתוך כ- 2,000 בתי ספר יסודיים במערכת החינוך. מידע זה מטריד במיוחד בהקשר של הסביבה בה ממוקמים בתי ספר אלו, נוכח ההבנה כי בישראל מתקיים קשר ישיר בין רמת ההישגים של התלמידים לבין הרקע החברתי כלכלי שלהם¹.

במציאות זו, העתיד של ילדים בפריפריה הגאוגרפית חברתית מוכתב מראש ואין מספיק תמריץ למצוינות ולמחויבות ללימודים ובכך החברה הישראלית מאבדת את הפוטנציאל הטמון במימוש היכולות של ילדים אלו. קרן רש"י והעמותה לתפנית בחינוך בשיתוף משרד החינוך, הרשויות המקומיות, וגורמים נוספים מהמגזר השלישי בארץ ובעולם חברו יחד כדי לשנות מציאות זאת.

השותפים רואים בחינוך הפורמלי אמצעי משמעותי ומרכזי בקידום מוביליות חברתית, להבטחת שוויון הזדמנויות ולצמצום פערים. מחקרים הוכיחו, כי ככל שנקדים להציע לילדים חינוך איכותי ברמה גבוהה, יגברו הסיכויים של ילדי הפריפריה מרקע סוציו-אקונומי מוחלש לסגור את הפערים ולממש את היכולות והשאיפות שלהם². נתונים שנאספו מגורמים מוסדיים ומתהליכי התייעצות עם מומחים שונים, שנעשו בשלב עיצוב מודל הפעולה, מדגישים את הפערים בין בתי הספר בארץ על רקע חברתי כלכלי. פערים אלו באים לידי ביטוי בתשומות המושקעות בבית הספר בכלל ובמתן מענה לצרכים של התלמידים עם קשיים בפרט, באיכות והתמדה של כוח ההוראה, בהישגי התלמידים וברמת המעורבות של ההורים והקהילה במערכת החינוך (למ"ס, 2019³; ראמ"ה, 2018⁴);

¹ The only way up – social mobility and equal opportunities, OECD, May 2017.

² How does your kindergarten classroom affect your earning – Evidence from project star, **Quarterly Journal of Economics** 126(4): 1593-1660, 2011.

³ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2019). הוצאה פרטית לתלמיד עבור שירותי חינוך ב- 2017. הלמ"ס, ירושלים, הודעה לעיתונות מספר 167/2019

⁴ ראמ"ה (2018). מיצ"ב תשע"ח מדדי צמיחה בית ספרים-הישגים, הרשות הארצית למדידה והערכה, משרד החינוך. נדלה באוקטובר 2019 מתוך: http://meyda.education.gov.il/files/Rama/Meitzav_Hesegim_Report_2018.pdf

מעגן, 2016⁵; דטל, 2015⁶; ויניגר, 2015⁷; בן רבי ואחרים, 2014⁸; משרד החינוך, 2014⁹. פערים אלו אינם נחלת החינוך הפורמלי בלבד. שיעור הילדים בגיל היסודי המשתתפים בפעילויות בחינוך הבלתי פורמלי הכוללות תנועות נוער וחוגי העשרה מהפריפריה החברתית גאוגרפית נמוך באופן משמעותי משל חבריהם מאוכלוסיות עמידות יותר. המשמעות היא שהם נחשפים לפחות ידע עולם ולפחות הזדמנויות להעשרה וביטוי עצמי על כל המשתמע מכך (למ"ס, 2019¹⁰; קוממי ויבלברג, 2019¹¹; כהן ורומי, 2017¹²; מנדל-לוי וארצי, 2016¹³).

תמונת מצב זו מביאה את הדברים לידי כך שבתי הספר בפריפריה החברתית גאוגרפית ככלל, ובתי הספר "האדומים" בפרט, מתקשים להתמודד לבדם עם ריבוי האתגרים והמורכבות של עשייה חינוכית וקהילתית כיום. בנוסף, המערכת חסרה כיום תפיסה וכלים לראייה הוליסטית ואינטגרטיבית של התלמיד וצרכיו. הרצון לחולל שינוי משמעותי עבור התלמידים מחייב עבודת עומק עם הנהגת בתי הספר והצוותים החינוכיים וכן עם הקהילה (מנדל לוי וחדש, 2019¹⁴; סלע, 2015¹⁵; Day & Sammons, 2014¹⁷; Mowafaq & Schechtwr, 2013¹⁶). על רקע אתגרים אלו הוחלט להרחיב את המענה הניתן על ידי מיזם "רבדים" ולספק מענה הוליסטי ומשמעותי לבתי ספר יסודיים בפריפריה החברתית גאוגרפית במדינת ישראל, בדגש על בתי ספר "אדומים".

מיזם "רבדים", אשר פותח בעמותת תפנית בחינוך, קם במטרה להביא לשיפור במצבם החינוכי רווחתי של תלמידים מתקשים והם נמצאים במוקד ההתערבות של המיזם. המיזם פועל באמצעות איגום משאבים ומתן מענה מותאם לצורכי הילדים, תוך הנחלת כלים למעקב ולחיזוק האחריותות של בית הספר ביחס לתלמידיו בדגש על זירת הפרט ומענים בתחומים הרגשיים, חברתיים וקוגניטיביים וזירת בית הספר כארגון¹⁸. המודל ששורטט עבור "רבדים+" גוזר את ההצלחות

⁵ מעגן, ד. (2016). מגמות בקרב מורים והישגי תלמידים לפי רמה חברתית כלכלית. סקריה לתוכנית חות"ם. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. נדלה באוקטובר, 2010 [מאתר הלמ"ס](#)

⁶ דטל, ל. (2015). תג מחיר - לכל תלמיד: על הפערים העצומים במערכת החינוך בישראל, דה-מרקר נדלה ב 11.9.15 מתוך: <http://www.themarker.com/news/education/1.2543282>

⁷ ויניגר, א. (2015). נתונים על חלוקת תקציב משרד החינוך לבתי ספר לפי מגזרים. הכנסת מרכז המחקר והמידע, ירושלים

⁸ בן-רבי, ד. ברוך-קוברסקי, ר. קוסטנינוב, ו. רותם, ר. כהן-נבות, מ. (2014). מיפוי דרכי הפעולה של בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים לקידום תלמידים מתקשים. מאיירס גוינט מכון ברוקדייל, ירושלים

⁹ משרד החינוך, עיקרי התכנית לצמצום פערים וקידום השוויון במערכת החינוך נדלה ב 11.9.15 מתוך: http://meyda.education.gov.il/files/MinhalCalcala/Ikaretochnit_%20zimzumpearim.pdf

¹⁰ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2019). הוצאה פרטית לתלמיד עבור שירותי חינוך ב- 2017. הלמ"ס, ירושלים, הודעה לעיתונות מספר 167/2019

¹¹ קוממי, י. יבלברג, י. (2019). בלתי פורמלי ולא במקרה- תמונת מצב עדכנית של החינוך הבלתי פורמלי בישראל, דועת אסטרטגיה ומחקר חברתי כלכלי בע"מ.

¹² כהן, א. רומי, ש. (2017). הפנאי בקרב בני נוער בישראל. אוניברסיטת בר אילן בית הספר לחינוך. רמת גן

¹³ מנדל-לוי, נ. וארצי, א. (2016) חינוך בלתי פורמלי לילדים, בני נוער וצעירים בישראל. היוזמה למחקר יישומי בחינוך האקדמיה הלאומית למדעים, ירושלים.

¹⁴ מנדל לוי, נ. חדש, ג. (2019). מהפך, משרד החינוך ואבני ראשה.

¹⁵ סלע, א. (2015). בתי ספר אדומים סקירת מדיניות ומחקר. משרד החינוך

¹⁶ Mowafaq, Q., Schechter, C. (2013). Re-Designing Learning Schools through the Added Value of the National ICT Program and Principals' Instructional Leadership. *ICT*, Open university

¹⁷ Day, C., Sammons, P. (2014). *Successful School Leadership*. Education Development Trust, the University of Nottingham & the University of Oxford

¹⁸ למידע נוסף אודות מיזם "רבדים" ראו אתר העמותה לתפנית בחינוך.

ממיזם "רבדים" ונשען על העקרונות המנחים של יוזמות חינוכיות מוצלחות בארה"ב, ובראשן בתי הספר של KIPP, לבין הניסיון המצטבר של תוכניות התערבות ובניית יכולות שפועלים או פעלו בישראל. המודל שגובש הוא מודל חינוכי ייחודי הפועל כרשת פדגוגית לבתי הספר היסודיים באורח רב שנתי (כחמש שנים), שכן ההתערבות הנדרשת מצריכה השקעה רבה של משאבים וליווי מתמשך עד לכדי הטמעה של המודל, תוך כדי למידה מתמשכת.

מטרת המיזם היא להדגים את החינוך היסודי במיטבו באופן שיאפשר שוויון הזדמנויות מלא לכל תלמידיו.

למודל שלושה מעגלי השפעה מרכזיים:

1. **בית הספר** והמוטבים העיקריים שהם **התלמידים** מתוך רצון לתת מענה לצרכים שלהם ולאפשר סביבת למידה שתקדם את הסיכויים שלהם למוביליות חברתית. מוטבים נוספים בתוך בית הספר הם **המורים**, **הנהלת בית הספר** ו**הסביבה החינוכית**. התפיסה של "רבדים+" מביאה ראייה מערכתית הרואה הן את מסגרת בית הספר והסביבה הפדגוגית והן את המערכת הארגונית שבו. במודל ההתערבות נבקש להשפיע מכאן שהמטרות הן (1) לשפר את התפקוד של המורים ולתת להם ידע וכלים פדגוגיים; (2) להשפיע על תפקוד המנהל בהתייחס למנהיגות, שגרות ארגונית ויכולות ניהול; ו- (3) להבטיח את תשתיות בית הספר ובכלל זה המשאבים ותשתיות התומכים בצוותים החינוכיים ומאפשרים למידה איכותית ומועילה.
2. **הרשות** כגורם האחראי על בתי הספר שבתחומו ו**הקהילה** שבה פועל בית הספר. מתוך הבנה כי תפקיד הרשות להעמיד לטובת בית הספר את השירותים והמשאבים הנדרשים להבטחת למידה איכותית. תפקיד הקהילה מתייחס לתפקידה כמערכת אקולוגית הכוללת הזדמנויות להעשרה, מביאה עמה הון אישי ותרבותי, ופועלת להרחבת הידע ולחיזוק מעמדו של בית הספר והצלחת התלמיד. בתוך הקהילה ישנו מעמד ייחודי **להורים**, מתוך הכרה כי הם סוכני חירות ולמידה משמעותיים עבור ילדיהם ומתוך הבנה כי הורים המעורבים במערכת החינוך, הפועלים להצלחת הילדים ומעודדים אותם משפרים את היכולת של ילדיהם להצליח בלימודים.
3. מודל "רבדים+" מבקש ליצור **רשת פדגוגית ארצית** שתפקידה לייצר ידע, כלים ושיטה אשר יותאמו בתוך מערכת בתי הספר היסודיים. מכאן שגם הרשת הפדגוגית היא חלק ממעגלי ההשפעה שלה. אנו שואפים שהרשת תדגים מודל מוביל ובר-קיימא למוביליות חברתית באמצעות רשת פדגוגית לקידום בתי ספר מוחלשים. השאיפה היא שלאחר עשור של פעילות הרשת תקיף כ- 50 בתי ספר. הרשת תשמש גם כ-"מעבדה" לניסויים חינוכיים, בכוונה למצוא את המודל ההוליסטי האפקטיבי שניתן יהיה להטמיע במערכת החינוך.

"רבדים+" שואף לשנות את מצבם של בתי ספר "אדומים" ולסמן אותם כ"ירוקים" בהתאם לכך הוגדרו היעדים הבאים:

1. שיפור באיכות הניהול של בית הספר, בהקשר של ניהול מבוסס חזון, מנהיגות, אחריות וידע ארגוני, אשר יוטמעו בתוך בתי הספר.
2. יצירת תרבות בית ספרית המעודדת הצלחה ואשר תופסת את בית הספר כארגון לומד ופועלת לאקלים וסביבה חינוכית מיטבית עבור כל באי בית הספר, התלמידים והצוות בד בבד עם חתירה לשיפור ההישגים במקצועות הליבה.

3. הבטחת איכות ההוראה לרבות הצמחה של כוח הוראה איכותי ויציב ברמה המקומית וכן הטמעה של כלים ושיטות להוראה מותאמת לצרכים של תלמידים.
4. הסתכלות הוליסטית על צרכים של התלמידים ומתן מענה מותאם תוך איגום משאבים ותהליכי עבודה סדורים המשותפים לצוות בית הספר, הורים וגורמים מטפלים בבית הספר ובקהילה.
5. חבירה לקהילה ולסביבת בית הספר באופן המאפשר הרחבת מענים והזדמנויות וסינרגיה עם מערכות חינוך בלתי פורמליות ברשות.

דרכי הפעולה של המיזם והתשומות המושקעות בו

"רבדים+" מספק סל של מענים ומשאבים המופנים הן לבתי הספר והן ברמת הרשת. משך הפעולה של המיזם בבתי הספר הוא של חמש שנים כדי להבטיח שינוי בר קיימא והטמעה של כלים ושיטות. בשנת הלימודים תש"פ פועל המיזם בעשרה בתי ספר מתוך כוונה להרחיב את הפעילות ל- 50 בתי ספר.

ברמת הרשת מלווים בתי הספר על ידי צוות ניהולי-פדגוגי הנמצא בקשר הדוק ומנחה את הנהגת בתי הספר ואת המאמנות הפדגוגיות. בנוסף, בימים אלו ננקטות פעולות לפיתוח מערכת מידע שתסייע לבתי הספר להטמיע את השיטה ולעקוב אחר משאבים וצרכים מרמת התלמיד ועד לרמת המערכת והרשת כולה. תשומות נוספות כוללות תהליכי אימון והכשרה בימים מרוכזים ברמת הרשת¹⁹ באמצעות מאמנת ארצית ובליווי מומחה מארה"ב. במישור הפדגוגי מושקעים משאבים בהכשרות וליווי במקצועות הליבה. מתוך הכרה בחשיבות הסביבה הפיזית של בתי הספר כמקדמים למידה, ננקטים צעדים ראשוניים לזיהוי צרכים ומתן מענה גם בזירה זו בחלק מבתי הספר.

ברמת בתי הספר התשומות העומדות לרשות בתי הספר כוללות מאמנת פדגוגית המלווה את המורות ואת מנהלת בית הספר, מתן מענה לצרכים לימודיים ורגשיים של תלמידים, מתן כלים והנחיה בהיבטים ארגוניים כדי לבסס שגרות פדגוגיות וניהוליות מיטביות. בנוסף, המורות המקצועיות בתחומי הליבה יוכשרו ויקבלו כלים לשיפור תהליכי ההוראה. תשומות נוספות²⁰ המופנות לטובת בתי הספר כוללות תומכי הוראה (מורה שניה בכיתה) ומענים בתחומי העשרה וחיזוק בית הספר כארגון הפועל יד ביד עם ההורים והקהילה. בחלק מבתי הספר הפועלים במיזם מוקצים משאבים לשיפור הסביבה הפיזית. זאת בהתאם לצרכים ובמטרה לקדם הזדמנויות ללמידה מיטבית ופיתוח של מיומנויות חברתיות, רגשיות ויצירתיות.

¹⁹ ההכשרות הראשונות נעשו במהלך שנה"ל תשע"ט

²⁰ תשומות אלו יסופקו לאור חזון וברור הצרכים של בתי הספר בהמשך.

התוצאות המצופות של פעולת המודל יבחנו באמצעות מחקר הערכה אשר יתחקה אחר תהליך היישום, השגת התפוקות ותוצאות ברמת בית הספר וברמת הרשת כולה. כחלק ממהלך זה שורטט מודל לוגי המופיע כנספח למסמך זה.

- ✓ בתום המהלך כולו מצופה כי בתי הספר שזוהו כבתי ספר "אדומים" יסומנו כ"ירוקים" מבחינת הישגי התלמידים והאקלים החינוכי-חברתי שלהם.
- ✓ מנהלת וצוות בית הספר יבססו את עבודתם על סמך חזון משותף עם הקהילה והרשות.
- ✓ מנהלת ביה"ס תוודא אחריותיות והבטחת איכות ההוראה לקידום תרבות בית הספר כארגון לומד.
- ✓ תוצאות מצופות נוספות קשורות בעבודה הפדגוגית ובהטמעה של כלים ושיטות, כמו גם הבטחת יציבות כוח הוראה איכותי והטמעה של שגרות אימון פדגוגיות בתוך צוות בית הספר.
- ✓ מיצוב בית הספר בקהילה וקיום קשרים עם מערכות החינוך הבלתי פורמלי בפרט ועם הרשות המקומית ככלל.
- ✓ מיסוד המודל והטמעה בבתי הספר, כאשר הצלחה משמעה עמידה במדדים של יישום ותוצאות, אימוץ תהליכים ארגוניים ואיגום משאבים המאפשרים יציאה הדרגתית של השותפים והעברת האחריות והתקצוב לידי המדינה.

ברמת הרשת:

- ✓ מיסוד של רשת מקדמת למידה ועבודה מבוססת נתונים כדי לתמוך בבתי הספר, ואשר מהווה פלטפורמה לשיתוף ידע ומידע.
- ✓ הרשת הפדגוגית תפעל ממקום של איגום ידע ומשאבים וחיזוק שותפויות בין ארגוניות ומגזריות.
- ✓ תהודה ציבורית לקידום המוביליות החברתית והבטחת איכות החינוך וההזדמנויות של ילדים בפריפריה החברתית גאוגרפית.
- המיזם שואף להתרחב לבתי ספר נוספים ולהיטמע בתוך מערכת החינוך הפורמלית. כדי לקדם תהליכים אלו ולקדם את הדרישה לאחריותית (accountability) כלפי השותפים והמשקיעים במיזם, החליטה הנהלת קרן רש"י לפנות בקול קורא למחקר הערכה חיצוני למיזם.

מטרות מחקר הערכה

1. לבחון את ההשפעה של המיזם על דרכי הפעולה של בתי הספר והטמעת שיטות העבודה בבתי הספר.
2. לעקוב אחר השפעת פעילות המיזם על התלמידים בהתאם לסטנדרט המצופה מהם ובהשוואה לבתי ספר דומים, בהקשר של הישגים לימודיים וכן אקלים וסביבה חינוכית.
3. לבחון את היישום ודרכי העבודה של המיזם בבית הספר בהתייחס לשיטות העבודה הפדגוגיות והארגוניות והתשומות הנוספות המשוקעות בבתי הספר, לרבות בהתייחס לסביבה הלימודית הפיזית, תוך סימון גורמים מקדמים וגורמים מעכבים בתהליכי היישום.
4. תיקוף תיאורית השינוי של "רבדים+" בהתייחס לתמונה הכוללת, כלל המשאבים ודרכי הפעולה של המיזם בעבודתו עם הצוותים החינוכיים בבתי הספר.

5. לבחון את היישום ודרכי העבודה של המיזם ברמת הרשת בהתאם לציפיות שהוגדרו לעיל ותוך זיהוי גורמים מקדמים ומעכבים.
6. סימון נושאים הנדרשים לשיפור בתהליך היישום ובחתימה לקראת הרחבת המיזם והטמעתו במערכת החינוך בארץ.
7. לבחון את תהליכי המיסוד של המיזם בבתי הספר וזיהוי מודל מותאם ליציאה הדרגתית והעברת האחריות לבתי הספר ולגורמי המדינה, מתוך הבנה כי התהליך דורש זמן וכי ישנה שונות בין בתי הספר.

מתכונת מחקר הערכה

המחקר יתבסס הן על הערכה מעצבת והן על הערכה מסכמת וימשך כחמש שנים מיד לאחר בחירת צוות המחקר ואישור הצעת המחקר.

המחקר ילווה בוועדת היגוי משותפת להנהלת המיזם והעמותה לתפנית בחינוך ולמחלקת הערכה ומדידה בקרן רש"י. מחלקת הערכה בקרן ומנהל המיזם ילוו את המחקר באופן שוטף וישמשו מקור להתייעצות, כאשר באחריות גוף המחקר לעדכן אותם באופן שוטף אחר התקדמות המחקר. כמו כן גוף המחקר ייקח חלק בוועדות מקצועיות (למשל, בפורום התייעצות או דיווח לשותפים) בהתאם לצורך.

מחלקת הערכה ומדידה בקרן רש"י תעמיד לרשות הגוף המעריך את הכלים והמידע שנאסף באמצעותם ובאחריותם במהלך תהליך עיצוב המודל ובשלב הראשוני של פעילותו. כחלק משיתוף הפעולה של הנהלת "רבדים+" עם מחלקת הערכה ומדידה בקרן רש"י פותחו כלים ראשוניים לצורכי מיפוי של בתי הספר ובניית תוכניות העבודה. בנוסף, נאסף מידע באשר להישגי התלמידים ולתפקוד המתקשים בתחומים הרגשיים-התנהגותיים ולעמדות המורים בנושאים הקשורים בפיתוח אישי ואקלים חינוכי מיטבי. הכלים והמידע יעמדו לרשות גוף ההערכה.

מצופה כי גוף המחקר יעמיד לרשות המיזם את הכלים שפיתח ותשתית להמשך ליווי ומעקב באופן עצמאי. בהקשר זה מצופה כי גוף המחקר יפתח כלי או יעשה שימוש בכלים קיימים המאפשרים מעקב אחר הישגי התלמידים בהתאם לסטנדרט.

גוף המחקר יהיה אחראי על הגשת דוחות הביניים (במתכונת מצגת) והדוח הסופי מבחינה מקצועית הן על התוכן והן על העריכה הלשונית והצורנית, בהתאם להנחיות הקרן ולוחות הזמנים שיתוו על ידה. הדוחות יכללו את הממצאים והמלצות לפעולה וכן תקציר מנהלים בעברית ובאנגלית. הקרן היא בעלת הזכות לאישור פרסום הדוח במסגרת פרסומי גוף המחקר, לרבות שימוש בנתוני המחקר לצורך פרסום מאמרים בכתבי עת והצגה בכנסים מקצועיים.

מערך המחקר המוצע יכלול את המרכיבים הבאים :

1. סקירת ספרות קצרה המעידה כי לגוף המחקר היכרות עם זירת הפעולה של מיזם "רבדים+".
2. ציון שאלות המחקר בהתאם למטרות וליעדים המפורטים במסמך זה ובמודל הלוגי המצורף כנספח.
3. מערך הכולל את שיטת המחקר, פרוט כלי המחקר ומקורות המידע לרבות אופן איסוף הנתונים ועיבודם.

4. התייחסות למידע השוטף הנאסף במערכת המידע של "רבדים+" ובאמצעות הנהלת המיזם ומחלקת הערכה ומדידה בקרן רש"י.
5. פריסת תקופת המחקר על פני חמש שנים. השנתיים הראשונות (תש"פ, תשפ"א) ישמשו בעיקר להערכה מעצבת ומעקב אחר יישום, ניתוח המידע הראשוני T0 ובחינת התוצאות הראשוניות בהתאם למודל הלוגי. בשנים הרביעית והחמישית (תשפ"ד ותשפ"ה) יתמקד המחקר בתהליכי היישום בדגש על היערכות להטמעה ומיסוד וכן בתוצאות המצופות ברמת הבאים בשערי בית הספר (תלמידים וצוות חינוכי), זאת בנוסף לבחינת סוגיה עליה יוסכם עם ועדת המחקר.
6. לוח זמנים לביצוע המחקר לרבות עדכון הצעת המחקר (כחודש מיום אישור ההסכם), ועתות הדיווח.
7. במסגרת המחקר יוגשו שלושה דוחות ביניים:
- א. דוח ביניים ראשון המתבסס על מידע רטרואקטיבי שנאסף מכלל בתי הספר שהצטרפו למיזם בשנה"ל תש"פ ולמידע שייאסף כחלק מפעולות המחקר בתש"פ. דוח ביניים זה יתייחס ליישום של המרכיבים השונים הן ברמת בתי הספר והן ברמת הרשת. זאת, תוך סימון גורמים מקדמים ומעקבים. בנוסף מצופה כי הדוח יציג ממצאים ראשוניים באשר להשפעת המיזם על הצוותים החינוכיים והנהלת בית הספר במישור הפדגוגי והארגוני. הדוח יציג המלצות לשיפור ולשימור. דוח זה יוגש שמונה חודשים לאחר ההסכמה על מתווה המחקר וחתימת ההסכם או לקראת סיום שנת הלימודים תש"פ, לפי המוקדם מבניהם.
- ב. דוח ביניים שני ושלישי יוגשו בתום שנת הלימודים תשפ"א ובתום שנת הלימודים תשפ"ג בהתאמה, ויכללו מעקב אחר השגת התוצאות המצופות ברמת הנהגת בית הספר והצוותים החינוכיים והתלמידים. בנוסף, תוגדר סוגיה להעמקה באמצעות הערכה מעצבת, בהתאם לצורך העולה מהשטח. הממצאים יכללו המלצות אופרטיביות לשיפור ולשימור.
8. דוח מסכם המתייחס ליישום של "רבדים+" במבט רחב תוך התייחסות לתהליכי המיסוד וההיערכות לקראת הטמעת המיזם בהיבט הארגוני והפדגוגי בבתי הספר וברמת הרשת. בנוסף, תבחן מידת השגת התוצאות המצופות המעידות על שיפור במצבם של בתי הספר בהתאם לתוצאות המצופות. הדוח יכלול תקציר מנהלים כתוצר שיווקי העומד בפני עצמו. דוח זה יוגש עם תום תקופת המחקר. בנוסף, הדוח ילווה במצגת שתוצג לשותפים.
9. התייחסות לאפשרות לבחון את הישגי התלמידים בעת הזאת בהשוואה למצופה מקבוצת הגיל ובאמצעות כלים סטנדרטים או מקורות מידע מוסדיים/ מערכתיים.
10. התייחסות לאפשרות לאיסוף מידע ובחינת התוצאות בהשוואה לבתי ספר דומים.
11. בכל מקרה בו נדרש תהליך איסוף מידע מבתי הספר שלא במסגרת המידע הנאסף במיזם, באחריות צוות המחקר יהיה להמציא אישור לשכת המדען הראשי במשרד החינוך לפעולה זו.
12. התייחסות לכך שמצופה כי הרשת תרחיב את מספר בתי הספר באופן הדרגתי.
13. הצעת מחיר כוללת.

דרישות מן המציע

- הגוף המציע יהיה כזה שיש לו מומחיות בהערכת תכניות בתחומי החינוך והכרות מוכחות עם מערכת החינוך.
- החוקר הראשי יהיה בעל תואר שלישי לפחות ממוסד אקדמי מוכר ובעל רקע בתחום ההתערבות של המיזם ובהערכה. החוקרים האחרים אינם חייבים להיות בעלי תואר שלישי אך מצופה כי יהיו בעלי ידע/ ניסיון מוכח בתחומי התוכן הנדרשים ובמחקר.
- הצעה המוגשת על ידי חוקר/ת עצמאית/תתייחס לניסיון ולמומחיות בהערכה של תוכניות חברתיות בשדה החינוכי ובשימוש במתודות איכותניות וכמותיות. במקרה זה מצופה כי רמת ההשכלה של החוקר/ת תהיה של תואר שני לפחות ממוסד אקדמי מוכר.
- על הגוף המציע או החוקר/ת להגיש את הצעת המחקר והטפסים הנלווים לרבות פרוט ניסיונו והמלצות, תקציב ומסמכים המעידים על מעמדו המשפטי (תעודת התאגדות, אישור ניהול ספרים, אישור ניכוי מס, אישור מורשה חתימה) ואיתנותו הכלכלית של הגוף המציע (דו"ח שנתי מבוקר לשנת 2018)²¹.

קניין רוחני

- כל מסמכי הקול קורא הם רכוש קרן רש"י המושאל בנאמנות למציעים אך ורק לשם הכנת הצעתם. המציעים לא רשאים לעשות בהם (בכולם או בחלקם) כל שימוש כגון: לא להעתיק, לא לשכפל, לא לצלם, לא להעביר (במישרין או בעקיפין), לא להשתמש בהם לכל מטרה אחרת מלבד הגשת הצעה במסגרת קול קורא זה וכיו"ב.

תהליך בחירת הגוף המעריך

- הצעת המחקר והמסמכים הנלווים יועברו לקרן רש"י בדואר אלקטרוני לכתובת tirzahm@rashi.org.il עד לתאריך 20.1.20 באחריות המציעים לוודא כי הצעתם הוגשה במועד.
- ניתן לפנות בשאלות עד לתאריך 24.12.19 (כולל) בדוא"ל ל tirzahm@rashi.org.il. מפגש עם המציעים יתקיים בתאריך 29.12.19 בשעות 11:00-13:00 במשרדי קרן רש"י בכפר הנוער בן שמן. גופים המעוניינים להשתתף במפגש צריכים לעדכן ולאשר את השתתפותם באמצעות הדואר האלקטרוני לכתובת המופיעה לעיל עד ליום רביעי 25.12.19 בשעה 12:00.
- תשובות לקול הקורא ולשאלות שהופנו לקרן רש"י כאמור לעיל ולשאלות שיועלו במסגרת המפגש ימסרו בכתב עד שבוע מיום המפגש באמצעות הדואר האלקטרוני. רק תשובות בכתב יחייבו את קרן רש"י והן תהוונה חלק בלתי נפרד ממסמכי הקול קורא.
- לאחר בדיקת ההצעות, קרן רש"י תנהל עם כל המציעים או חלקם, על פי שיקול דעתה משא ומתן. קרן רש"י רשאית לבקש ממגישי ההצעות בשלב זה הבהרות והסברים להצעה וכן להמציא פרטים ומסמכים נוספים, הכול על מנת שתוכל לבחון את המציע והצעתו.
- קרן רש"י שומרת לעצמה את הזכות לבטל את הקול הקורא.

²¹ בהתאם למעמדו המשפטי/ עסקי של הגוף המציע או חוקר/ת עצמאית.

- בחירת הגוף המעריך תביא בחשבון שיקולים הקשורים למהות ההצעה, איכות הצעת המחקר והיכולת שלו לתת מענה למטרות שהוצגו לעיל. בנוסף, יילקחו בחשבון ניסיון המציע ושיקולי עלות המחקר.
- מודגש, כי על קול קורא זה לא חלים דיני המכרזים. קרן רש"י איננה מחויבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא, בשלמותה או חלקים ממנה. ההכרעה בעניין נתונה לשיקול דעתה המלא של קרן רש"י, מבלי שתהא למציע כל זכות או רשות לערער על שיקוליה או לטעון כנגדם. רואים את המציע כמסכים מראש לכל החלטה של קרן רש"י בדבר קבלת הצעה כלשהי (כולה או חלקה) או דחייתה.
- קרן רש"י שומרת לעצמה את הזכות לערוך שינויים בהצעת המחקר בתיאום עם הגוף שיבחר. עם הגוף שיבחר ייחתם הסכם משפטי אשר יבוסס על נוסח ההסכם המצורף בזאת לקול הקורא. לקרן רש"י שמורה הזכות לבצע בנוסח ההסכם שינויים. לפיכך, כל הצעה שתוגש לא תחייב את קרן רש"י. רק נוסח ההסכם שייחתם לבסוף עם המציע הזוכה, יחייב את הצדדים.
- מודגש כי גם אם תוגש הצעה בידי כמה גופים שיחברו יחדיו לצורך ההגשה, ההסכם ייחתם עם גוף מציע אחד בלבד. במקרה זה על המציע לציין בהצעתו מיהם הגופים עימם ישתף פעולה ומיהו הגוף המוביל מבניהם, שעמו ייחתם ההסכם.
- קרן רש"י שומרת לעצמה את הזכות, על פי שיקול דעתה, במידה וההצעה הזוכה תיפסל מכל סיבה שהיא או שלא ייחתם לבסוף חוזה התקשרות בינה לבין המציע הזוכה, לחזור לבעל ההצעה במקום השני או למציע אחר או לנותן שירותים שכלל לא השתתף בתהליך לשם ניהול מו"מ עמו מבלי שכל מציע, לרבות המציע הזוכה, כאמור, יהיה זכאי לפיצוי או סעד כספי או אחר בשל כך או בשל כל דבר הנובע מכך.
- הודעה למציעים השונים בדבר הזכייה/אי הזכייה תימסר בכתב. חשוב להדגיש כי קרן רש"י איננה ולא תהיה חייבת לנמק או להסביר את החלטותיה בקשר לקול קורא זה לרבות ביחס לבחירת הגוף הזוכה (אם יהיה). החלטותיה אלו לא יהיו כפופות לביקורת ו/או ערעור בפני כל גוף שיפוטי ולא יהוו בסיס או עילה לסעד כלשהו.
- בכל מקום בו נכתב בקול קורא זה בלשון יחיד הכוונה לזכר ו/או נקבה ו/או לרבים, הכול בהתאם לצורת ההתאגדות של המציע.
- המציע מאשר בזאת, כי קרא והבין את מסמכי קול הקורא, בחן את מסמך התשובות לשאלות שפורסמו על ידי קרן רש"י בהקשר אליו, וכי הוא מסכים לכל תנאיהם והאמור בהם.

בכבוד רב,

עמותת קרן רש"י

אישור המציע

אני מאשר/ת כי קראתי את כל האמור בקול הקורא על נספחיו, הבנתי אותם ולקחתי אותם במסגרת הצעתי. אני מוסיף ומאשר כי הערכות, השגות או שאלות שהיו לי (אם היו כאלה) הועלו על ידי בפני קרן רש"י לפני הגשת הצעה, וקבלתי בקשר אליהם תשובה מספקת להנחת דעתי.

חתימה וחותמת המציע/ה

תאריך